



BOUWEN AAN HERSTEL

Jaarbericht 2016

Antes

A solid teal vertical bar runs along the left edge of the page.

BOUWEN AAN HERSTEL

Jaarbericht 2016

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	6
ANTES WERKEN EN LEREN	
Het gaat goed met Willy	8
PILOT WOONBRON & ANTES	
Problemen opsporen achter de voordeur	10
WONEN	
Een veilig, stabiel thuis	12
MPU (MEDISCH PSYCHIATRISCHE UNIT)	
Aandacht voor somatiek en psychiatrie	14
FORENSISCHE VERSLAVINGSZORG	
Voorkomen van delictgedrag	16
ERVARINGSDESKUNDIGHEID	
In actie voor herstel	18
DE ORGANISATIE	
Over Antes	21
Cijfers 2016	22
Colofon	25

Voorwoord

Het jaar 2016 sloot Antes af met het symposium ‘Publieke (on)macht’. We willen het in 2017 vooral hebben over publieke kracht. Laten we met elkaar kijken hoe we energie creëren vanuit gezamenlijke ambities. De stelselwijzigingen in de zorg hebben collectieve uitgangspunten. Als we elkaar daarin vinden, verbeteren en versterken we de zorg voor kwetsbare cliënten.

Net als voorgaande jaren hebben we 2016 afgesloten met een positief resultaat. Dit jaar werd het resultaat positief beïnvloed door eenmalige baten, vanwege de verkoop van vastgoed en gunstiger uitgevallen risicoreserveringen. Het positieve resultaat door verkoop van vastgoed is het directe gevolg van het doelbewust saneren op basis van onze meerjarige vastgoedstrategie. Het afstoten van panden is noodzakelijk om een doorontwikkeling op dit vlak financieel mogelijk te maken. Hiernaast zijn getroffen risicoreserveringen gunstiger uitgevallen. Dit is het resultaat van consistente sturing op bedrijfsvoering, de inzet van onze medewerkers en door scherp te anticiperen op majeure stelselwijzigingen. We moeten tegelijkertijd concluderen dat dit ook een noodzaak is om onze adequate zorg in de toekomst te kunnen garanderen.

Het terrein Poortugaal bestaat ruim honderd jaar en is hard aan vernieuwing toe. De meeste zorgpanden op dit terrein dateren uit de jaren '90. Een periode die niet bekend stond om zijn duurzame bouw. Daarbij hebben de ontwikkelingen in de zorg zich in de afgelopen jaren in hoog tempo opgevolgd. Juist nu komen verandering en vernieuwing goed samen. Vandaar dat er een meerjarenplan is gemaakt. Dat schetst hoe we het terrein in Poortugaal willen vernieuwen. Het terrein moet een indeling krijgen die overzicht geeft, die duurzaam is en ruimte geeft voor meer beveiligde zorg.

Ook investeren we verder in de kwaliteit en innovatie van zorg. Een belangrijke pijler voor 2017 wordt het gefaseerd invoeren van mobiele, technologische vernieuwingen voor de ambulante hulpverlening. Daarnaast zetten we sterk in om blended care middels e-health steeds verder uit te breiden. Zo kunnen we zorg dichtbij de patiënt aanbieden. Ook zullen we samen met een onderzoeksinstituut onze behandelpaden stelselmatig evalueren. Zo blijven we onze behandelingen continu verbeteren.

We maken ons zorgen om de blijvende druk op tarieven, terwijl de hulpverlening complexer wordt en de administratieve lasten alsmear stijgen. Het afgelopen jaar hebben we 10% verlies gedraaid op onze dienstverlening in de WMO. Het kwaliteitsniveau van Antes WMO-dienstverlening staat niet ter discussie. In het belang van onze patiënten kunnen en zullen we daar geen concessies aan doen. Wij blijven staan voor een scherpe prijs voor een goed product.

De vraag naar behandeling van mensen met ernstig psychiatrische aandoeningen, verslaving en ouderen die kampen met psychiatrische problemen neemt de komende jaren toe. De groeiende kloof tussen zorgvraag en zorgaanbod in de regio Rotterdam-Rijnmond is voor Antes en de Parnassia Groep de directe aanleiding geweest de meerwaarde van een samengaan te onderzoeken. Een fusie maakt het mogelijk om meer patiënten met ernstig psychiatrische aandoeningen specialistische zorg te bieden. Zo kunnen we het waarmaken om in Rotterdam-Rijnmond, Zuid-Hollandse eilanden en de Drechtsteden goede, specialistische ggz te blijven bieden. We hopen dit in 2017 te mogen afronden.

Yvonne van Stiphout
voorzitter raad van bestuur

Marco de Bruin
lid raad van bestuur

Ben van de Wetering
lid raad van bestuur, psychiater



WERKEN, ACTIVEREN EN LEREN

Om meer werkmogelijkheden voor cliënten te bieden, is Antes in 2016 gestart met de werkmaatschappij. Daarmee bieden we dagbesteding en werk aan mensen die door psychische klachten of een verslavingsprobleem afstand tot de arbeidsmarkt hebben. We helpen cliënten weer verder op weg.

Vanuit diverse locaties in de regio Rotterdam-Rijnmond bieden we:

- laagdrempelige dagbesteding
- bemiddeling en begeleiding voor:
 - werkervaringsplaatsen
 - vrijwilligerswerk
 - betaald werk

ANTES WERKEN EN LEREN

Het gaat goed met Willy

“Iedereen kent me als Willy”, zegt de goedlachse zestiger die wekelijks als kledingsorteerder op het werk- en activiteiten centrum van Antes werkt. Daarnaast werkt Willy nog twee dagen per week als schoonmaker bij Tropicana. In dit voormalige zwemparadijs aan de Maas is tegenwoordig horeca, een paddenstoelkwekerij en stadskas gevestigd. Willy voelt zich er als een vis in het water. Hij houdt de boel netjes, staat bezoekers te woord en zorgt dat alles er op rolletjes loopt.

Tegenslag

Wie Willy bezig ziet, zou niet vermoeden dat hij enige tijd terug nog worstelde met een stevige alcoholverslaving. Pogingen om te stoppen strandden telkens weer. Totdat hij vorig jaar een flinke smak maakte, in het gips moest en zich realiseerde dat het roer definitief om moest.

Werken helpt me

Sindsdien drinkt Willy niet meer. Hij geniet van zijn kinderen en zijn werk. Hij is zich heel bewust van de noodzaak om goed voor zichzelf te zorgen en zijn grenzen te stellen. “Werken helpt me daarbij”, vertelt Willy. “Het geeft me houvast en structuur. Ik ben zo gemotiveerd om niet meer te drinken. Ik heb bij Antes het hele behandelprogramma doorlopen. Inclusief hoe ik met tegenslag om moet gaan. Ik maak heel bewust keuzes met wie ik wel en niet om wil gaan en wat ik wel en niet wil doen. Ik zorg dat ik structuur in mijn leven heb. Het gaat nu goed met mij. Ik ga zeker niet meer weggooien wat ik heb opgebouwd.”

Zinvol bezig zijn is een voorwaarde om een behandeling te laten slagen. Zoals Willy ook aangeeft, is regelmaat, er toe doen en het hebben van sociale contacten belangrijk voor ieder mens. Het voorkomt een gevoel van leegte, eenzaamheid en depressie.



“Huurachterstand is vaak een signaal dat er meer aan de hand is. Bijvoorbeeld bij meneer F. die geen problemen veroorzaakte, maar in stilte wegwijnde. Hij had de hoop op hulp al opgegeven en had zich erbij neergelegd dat hij op straat zou worden gezet. Door hem te bezoeken en de juiste zorg te geven heeft meneer F. weer perspectief gekregen.”

– Brigitta Zending, verpleegkundige Antes

PILOT WOONBRON & ANTES

Problemen opsporen achter de voordeur

In 2016 startte Antes een pilot met wooncorporatie Woonbron om kwetsbare mensen te helpen. Sjanti Mahabier (sociaal beheer Woonbron) en Brigitta Zending (verpleegkundige Antes) zijn samen actief in Rotterdam Delfshaven. Zodra Woonbron signalen heeft van huurachterstand, klachten van burens of een bezorgd bericht van woonbeheer, gaan Sjanti en Brigitta samen langs om te kijken wat er precies aan de hand is. In korte tijd spoorden zij zo meer dan honderd mensen op die in psychische nood verkeerden. Soms in erbarmelijke omstandigheden zonder water, gas of elektriciteit.

De pilot is ontstaan omdat Woonbron de mogelijkheden wilde vergroten om huisuitzettingen te voorkomen. En Antes weet uit ervaring dat tijdig ingrijpen veel leed kan voorkomen. Vandaar dat we in deze pilot hebben geïnvesteerd. En met resultaat. Dankzij de samenwerking kan er snel geschakeld worden. Bij spoedzaken komen Woonbron en Antes dezelfde dag nog in actie. We hadden niet verwacht zo veel mensen aan te treffen die nog geen contact hadden met hulpverlening, maar wel ernstige problemen hebben. Dankzij de samenwerking met Woonbron komen we makkelijker in contact met deze zorgmijders. Met de juiste begeleiding helpen we deze mensen weer op weg.

Zo'n succesvolle aanpak verdient een vervolg. Daar is echter structurele financiering voor nodig. De aanpak met Woonbron past namelijk niet in de reguliere zorgfinanciering. Dat leidde in 2017 zelfs tot Kamervragen waarin het belang van een landelijke uitrol van deze pilot werd benadrukt. Antes is in gesprek met de gemeente Rotterdam en zorgverzekeraars over mogelijkheden om de pilot een vervolg te geven.

SIGNALEN

- Huurachterstand
- Klachten van burens
- Bezorgd bericht van onderhoudsmonteur
- Afsluiting van gas/licht/water
- Vervuild huis

OORZAKEN

- Psychische aandoening, zoals verslaving, een depressie, angsten, etc
- Verstandelijke beperking
- Lichamelijke klachten

RESULTAAT

- Voorkomen huisuitzettingsprocedure
- Verbeterde leefomstandigheden voor:
 - de huurder zelf
 - eventuele kinderen
 - de omgeving

RECIO PROJECT

- Rotterdam Delfshaven
- Rotterdam IJsselmonde
- Rotterdam Hoogvliet



WONEN

Een veilig, stabiel thuis

Helma Kerpel is leidinggevende van een aantal intensief begeleide woonvormen (IBW) van Antes in Rotterdam en Dordrecht. Ze werkt 9 jaar in de verslavingszorg en is zeer betrokken bij de cliënten.

“Laatst had ik een gesprek met een van onze bewoners. Haar broer woont ook bij ons op een IBW. Ze zei me ‘Helma, als mijn wieg in jouw ouderlijk huis had gestaan, had ik ook op jouw stoel kunnen zitten.’ En daar gaf ik haar gelijk in. Waar ik uit een warm nest kom, kreeg zij op haar 8e verjaardag cocaïne van haar ouders cadeau. Zo’n gesprek raakt me nog altijd. Want het zegt iets over de pech die je in je leven kunt hebben. Deze mensen verdienen een veilig, stabiel thuis.”

De bewoners op een IBW hebben psychische problemen, zijn verslaafd en zijn vaak licht verstandelijk beperkt. Op een IBW krijgen mensen in een beschermde en veilige omgeving structuur. De stress die ze hebben doordat ze door hun beperkingen en problemen niet zelfstandig vorm kunnen geven aan hun dagelijks leven, valt weg. Ze krijgen structuur in hun dag, hebben begeleiding, gezelschap en zijn overdag actief op een werk- en activiteitscentrum. De kwaliteit van hun leven en gezondheid verbetert enorm en de overlast die sommigen voorheen veroorzaakten, neemt drastisch af.

“In Dordrecht is een mooie pilot gestart: Beschermd Thuis. Dat betekent dat na een verblijf in een IBW de indicatie behouden blijft als een cliënt op zichzelf gaat wonen,” legt Helma uit. “Cliënten kunnen aanspraak maken op begeleiding vanuit de IBW indicatie. Zij huren hun eigen huis. Het is een mooie samenwerking tussen gemeente, wooncorporatie en zorginstellingen. De overgang van 24-uurs begeleid wonen naar zelfstandig wonen gaat zo meer geleidelijk. En dat vergroot de kans op succes.”

“We zien dat een groot deel van de huidige IBW-bewoners niet in staat is om uit te stromen naar zelfstandig wonen. Dat betekent dat een aantal bewoners daar wel toe in staat is. Je kijkt altijd naar de mogelijkheden om die vervolgstap te maken.”

– Helma Kerpel

PATIËNTEN

Ernstig psychiatrisch & ernstig lichamelijk ziek

160 PATIËNTEN (2016)

52% vrouwen   48% mannen

gemiddelde leeftijd is 55 jaar

LICHAMELIJK

Iemand die een lichamelijke ziekte heeft en daardoor psychiatrische symptomen krijgt (bijv. bij sommige tumoren)

PSYCHIATRISCH

Iemand die vanwege de ernst van de psychiatrische symptomen niet adequaat geholpen kan worden in een algemeen ziekenhuis

DE BEHANDELING

Veel voorkomende behandelingen bij de MPU/ziektebeelden

BRANDWONDEN (ZELF-
VERBRANDING, ONGELUK)

STERVENSBEGELEIDING

ANOREXIA - ONDERVOEDING
(BMI <12)

HIV-PATIËNTEN

DIALYSE PATIËNTEN
(PSYCHOTISCH)

NEUROPSYCHIATRIE
(I.S.M. NEUROLOGEN)

DOEL Het fysiek weer op de been krijgen van patiënten en ze mentaal te stabiliseren

MPU (MEDISCH PSYCHIATRISCHE UNIT)

Aandacht voor somatiek en psychiatrie

Wanneer voor een patiënt met ernstig psychiatrische klachten een opname in een ziekenhuis onvermijdelijk is, dan ontstaat er een serieuze uitdaging. Voorheen werden patiënten opgenomen in het ziekenhuis. Verpleegkundig personeel had de handen vol aan één patiënt. Of patiënten kwamen op een psychiatrische afdeling waar lichamelijke klachten en symptomen niet altijd werden herkend.

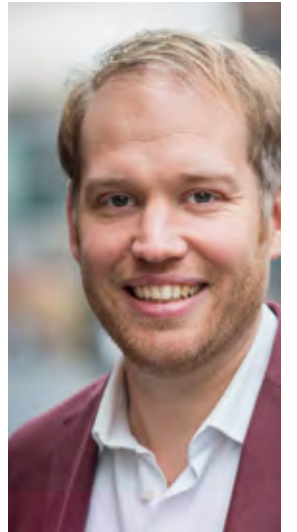
“Dankzij de toenemende aandacht en noodzaak voor somatiek in combinatie met psychiatrie heeft Antes sinds 5 jaar een medisch psychiatrische unit (MPU). Met 25 bedden zijn we een van de grootste MPU's van het land. En we hebben bijna altijd een maximale bezetting van alle bedden,” aldus Joris van der Vlugt.

Alles en iedereen komt voorbij

Een opname op de MPU duurt gemiddeld 8 weken en maximaal 3 maanden. “In die periode is het ons doel om iemand fysiek weer op de been te krijgen en mentaal te stabiliseren”, benoemt Van der Vlugt. “Wat dat betreft zien we echt van alles voorbijkomen. Van anorexiapatiënten die onder medische begeleiding moeten eten omdat het lichaam het anders niet aan kan tot en met een dialyse-patiënt met psychotische symptomen. Ook bieden we stervensbegeleiding aan terminaal zieke patiënten met een ernstige psychiatrische aandoening.”

Samenwerken

Het werk van de MPU is zeer specialistisch en er wordt regelmatig overlegd met artsen uit het ziekenhuis. “De lijnen met het hiernaast gelegen Maasstad Ziekenhuis zijn kort”, vervolgt Van der Vlugt, “We worden bijvoorbeeld gevraagd vanuit onze invalshoek mee te kijken naar symptomen in relatie tot een psychiatrisch beeld. En we leiden ook arts-assistenten op. Die samenwerking zorgt ervoor dat we in staat zijn deze gerichte, specialistische zorg te bieden.”



“Er is duidelijk behoefte aan deze vorm van specialistische hulp.”

– Joris van der Vlugt,
psychiater van de MPU

“Samen zoeken we uit wat de oorzaak van delictgedrag is. Daar kan bijvoorbeeld uit komen dat de cliënt vroeger een trauma heeft opgelopen waardoor hij veel is gaan drinken of gebruiken. En als hij dat doet, wordt hij agressief en komt in aanraking met justitie. Zo weten we dat het niet voldoende is om alleen de verslaving aan te pakken en dat het van essentieel belang is om dan ook het trauma te behandelen.”

– Julia Leong



FORENSISCHE ZORG

Voorkomen van delictgedrag

Veel mensen die meerdere keren voor crimineel gedrag zijn veroordeeld, hebben een psychische aandoening. Vaak hebben ze ook problemen door het gebruik van drugs of alcohol. De forensische zorg van Antes biedt hen behandeling om delictgedrag te voorkomen. Zo leveren we een bijdrage aan een veiligere samenleving.

“Behandeling binnen de forensische keten is allereerst gericht op het verminderen van het recidiverisico op delictgedrag. Met andere woorden: we willen voorkomen dat de cliënt weer in aanraking komt met justitie. Met een delictanalyse en een risicotaxatie onderzoeken we samen met de cliënt hoe het komt dat hij tot het delict is gekomen. En wat maakt dat hij steeds opnieuw de fout in gaat. Zo krijgen de cliënt en de behandelaar zicht op de in stand houdende factoren van delictgedrag.”, vertelt Julia Leong. Zij is manager behandelmogelijkheden van de forensische keten en klinisch psycholoog.

In de behandeling wordt niet alleen gekeken naar de in stand houdende factoren. Julia: “We kijken juist ook naar de positieve factoren in het leven van de cliënt, ook wel beschermende factoren genoemd. Is bijvoorbeeld de familie betrokken bij de cliënt? Want dat geeft mogelijkheden om iemands kracht te versterken.”

Met Resource Group Assertive Community Treatment (R-ACT) wordt ingezoomd op de kracht van het systeem van een cliënt. Julia: “Wie heb je om je heen? Heb je bijvoorbeeld goed contact met je moeder, wat kan zij dan voor jou betekenen? Want als het goed met je gaat, wordt de hulpverlening afgebouwd. Dan moet je andere mensen om je heen hebben die klaar staan om je te helpen op de goede weg te blijven.”

AANBOD

Antes heeft een breed aanbod in de forensische zorg bij verslavingsproblematiek:

- forensische verslavingskliniek (FVK)
- forensische verslavingsafdeling (FVA)
- forensische poli in Rotterdam en Dordrecht
- forensisch ACT



ERVARINGSDESKUNDICHEID

In actie voor herstel

Adrie Sluimer werkt sinds 2016 voor Antes als ervaringsdeskundige. Hij heeft succesvol tegen zijn verslaving geknokt en helpt nu cliënten van Antes in hun herstel. “Ik ben nu 5 jaar gestopt met middelengebruik. En ook ik ben nog steeds herstellende”, aldus de oud-marinier.

“Mijn ervaring kan ik goed gebruiken op de kliniek. Ik stimuleer cliënten om mee te doen aan de behandelmodules. Als ze zijn vastgelopen, ga ik met ze in gesprek om weer een opening te vinden”, aldus Adrie. Een ervaringsdeskundige kan veel voor mensen betekenen. “Vaak starten cliënten hier op de detoxafdeling. Dat betekent dat je stopt met middelengebruik. En dan voel je je psychisch en lichamelijk heel ziek. Dat herken ik uit mijn eigen ervaring en zo kan ik anderen helpen in deze periode van herstel. Ze hoeven mij niet uit te leggen hoe ze zich voelen. Ik heb aan een half woord genoeg.”

Antes is blij met mensen als Adrie, die hun eigen ervaring inzetten om anderen verder te helpen. Daarbij pakt Adrie stevig door. Roeien was voor hem een houvast tijdens zijn herstel. “Ik ben met cliënten een roeiteam gestart. Dankzij mijn contacten bij de marine kon ik van hen een sloep lenen. Ik had er vertrouwen in dat het cliënten zou helpen om vooruit te komen. Ik was echter enorm onder de indruk van het effect. Er ontstond een kettingreactie bij de cliënten, ze zijn zo gemotiveerd. Prachtig.”

Begin maart heeft een team cliënten na weken hard trainen zelf een wedstrijd van ruim 16 kilometer gevaren over de Maas. Familie en naasten waren uitgenodigd om de roeiers uit te zwaaien en bij terugkomst te ontvangen.

“Mijn komst in de kliniek had best impact voor de medewerkers. Ik ben kritisch. Vanuit het perspectief van de cliënt kan ik goed verwoorden hoe het beter kan. Toch zijn de collega's snel aan me gewend. Ik ben nu vaak vraagbaak en word gevraagd om in bepaalde situaties een cliënt op weg te helpen.”

– Adrie Sluimer, ervaringsdeskundige Antes

DE ORGANISATIE

Over Antes

Antes is als aanbieder van geestelijke gezondheidszorg actief in de regio Rotterdam-Rijnmond. We helpen mensen weer grip op het leven te krijgen. Dit doen we door een geïntegreerde aanpak op het gebied van behandelen, wonen en werken. We behandelen altijd zo licht als mogelijk en zo intensief als noodzakelijk.

Altijd de juiste zorg

Het liefst behandelen we bij de patiënt thuis of dichtbij huis op een polikliniek. Als een opname noodzakelijk is, kunnen patiënten terecht in gespecialiseerde klinieken. Zo bieden wij altijd de juiste zorg voor volwassenen, jongeren en ouderen.

Ondersteuning, werk en participatie

Een behandeling heeft pas echt effect als de patiënt een stabiele en veilige woonsituatie heeft. En wanneer hij of zij een goed dagritme heeft met een zinvolle dagbesteding. Die dagbesteding kan (in eerste instantie) bestaan uit werken en leren onder de bescherming en begeleiding die Antes biedt. Als het kan, is een reguliere baan uiteraard het einddoel. Antes investeert dan ook in het bieden van woonbegeleiding, beschermd wonen, werken en leren. Participatie in de samenleving is een onmisbaar onderdeel.

Antes biedt herstel-
ondersteunende zorg:

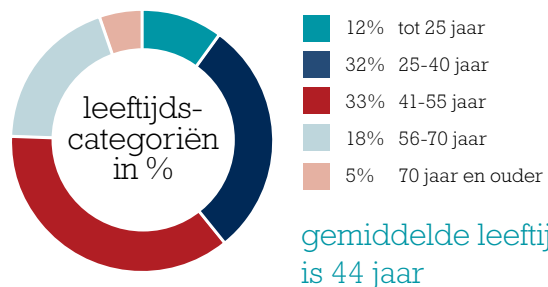
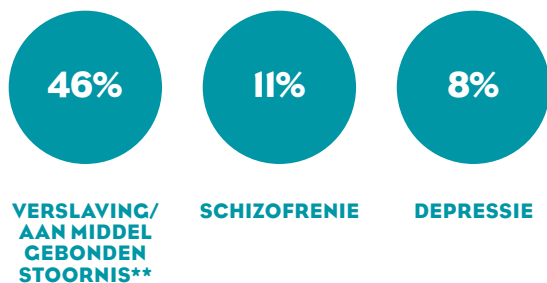
- Rehabilitatie
- Antes Behandel Model
- Familie als bondgenoot
- E-health
- Ervaringsdeskundigheid

Antes

18.914
patiënten



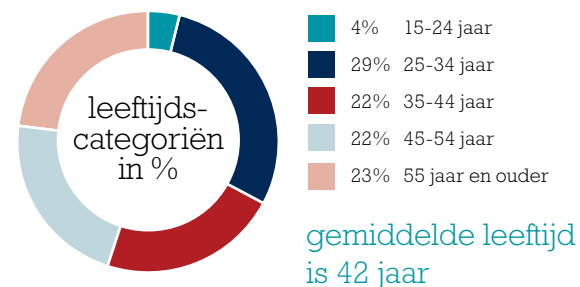
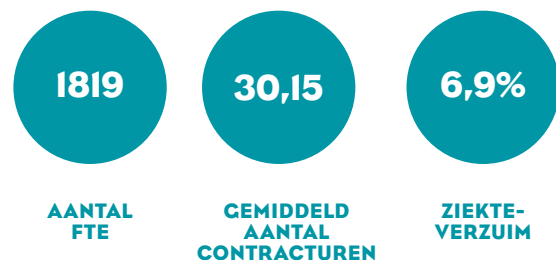
Top 3* meest behandelde ziektebeeld



2.172
werknemers



FTE's, uren en ziekteverzuim



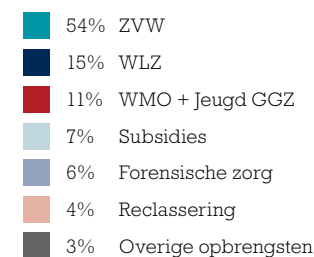
* In deze top 3 gaan we uit van de primaire diagnose. Naast de primaire diagnose, is er vaak nog andere andere psychische problematiek.
** Denk aan middelen als alcohol en drugs.

Jaarrekening 2016

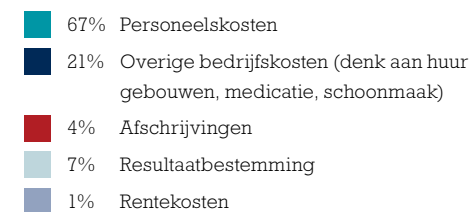
Ieder jaar maken we een jaarrekening. Daarin verantwoorden we wat we met ons geld doen. De jaarrekening is in te zien op onze website www.antesgroep.nl/overantes.



Inkomsten € 181.617.461



Uitgaven € 181.617.461



Tekst en redactie afdeling communicatie Antes

Grafisch ontwerp en vormgeving estherwerkt.nl

Beeldmateriaal Antes, Sophie de Vos (foto pagina 8), Arie Kievit (foto pagina 10)
en afbeeldingen gebruikt onder licentie van iStock

Drukkerij Mediajoenit

juni 2017 © Antes

Antes hanteert de Zorgbrede Governance Code.

De jaarrekeningen van Antes worden gepubliceerd op www.jaarverslagenzorg.nl

U vindt hier ook de jaarverslagen van andere zorgorganisaties.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Antes.

Postbus 8549
3009 AM Rotterdam

info@antesgroep.nl
www.antesgroep.nl

Antes | Bouman delta sprink | **youz** |  **BUURT**^M
ZETJE VOORUIT  V

